

DUAAL LEREN

LEREN OP SCHOOLBANK EN WERKPLEK
2022 - 2023

ABVV
jongeren

LEREN OP DE SCHOOLBANK EN LEREN OP DE WERKPLEK

Wil je fitness begeleider worden? Hondentrimmer of toch liever chocolatier? Dat zijn opleidingen in het duaal leren waarbij je naar school gaat maar ook al leert in de praktijk op een werkplek.

Je kan inmiddels kiezen uit meer dan 125 duale studierichtingen: <https://www.duaalleren.vlaanderen/leerlingen>. Per studierichting ligt vast hoeveel dagen je naar school gaat en hoeveel dagen je leert op de werkplek. Zo weet je van tevoren wat men van je verwacht en hoeveel je gaat verdienen. Je kan instappen vanaf je 15e als je al 2 jaar secundair onderwijs hebt gevolgd of vanaf je 16e jaar tot je maximaal 25 jaar bent. Voor 7de jaren (specialisatiejaar BSO of Se-n-Se (= secundair na secundair) is er geen maximumleeftijd. De opleidingen kan je volgen in het voltijds secundair onderwijs, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, een Syntra-lesplaats of een school voor buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3 of 4.

ERAAN BEGINNEN

Je hebt 2 mogelijkheden:
.....

- of je wordt rechtstreeks toegelaten met een positief advies van de klassenraad
- of je doorloopt eerst een voortraject (aanloophase)

Om direct te mogen instappen moet je voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht. Daarnaast gelden ook nog de volgende voorwaarden:

- je voldoet aan de toelatingsvoorwaarden van de richting die je wil volgen
- als je ingeschreven bent als werkzoekende moet je een positief advies hebben gekregen van de VDAB
- je mag starten tot de laatste lesdag van oktober

DE AANLOOPFASE

Misschien moet je nog aan wat zaken werken voordat je mag instappen. Dan kan het bijvoorbeeld gaan over vaktechnische vaardigheden, maar ook vaardigheden die je nodig hebt om jezelf goed te kunnen redden op de werkvloer of om wat sterker te staan bij het zoeken naar een job. Tijdens de aanloophase leer je de vaardigheden die je nodig hebt om succesvol een duale richting te kunnen volgen. Je kan op elk moment in het jaar een aanloophase aanvatten en op elk moment doorstromen naar het duaal leren, als je op dezelfde school blijft. De klassenraad moet je wel een positief advies geven.

EEN WERKPLEK VINDEN

OP SCHOOL HELPT EEN TRAJECTBEGELEIDER JE OM EEN WERKPLEK TE VINDEN.

Hiervoor krijg je een termijn van 20 dagen. De trajectbegeleider kan deze termijn eenmalig verlengen met 20 dagen (40 dagen voor het buitengewoon onderwijs). Lukt het niet binnen de termijn dan moet je een niet-duale opleiding kiezen.

Na een intakegesprek sluiten jij, je school en het bedrijf waar je gaat werken een overeenkomst. De trajectbegeleider van je school ondersteunt je en bemiddelt als dat nodig is. Een mentor in het bedrijf zorgt voor alle info over de opleiding op je werkplek.

De overeenkomsten

Er zijn 3 verschillende overeenkomsten mogelijk, afhankelijk van het aantal uren dat je op de werkvloer doorbrengt en de opleiding die je gaat volgen.

- een stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO)
- een overeenkomst alternerende opleiding (OAO)
- een deeltijdse arbeidsovereenkomstschool (DA)

Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO)

.....

- Is een overeenkomst (van bepaalde duur) tussen de leerling, de onderneming en de opleidingsverstrekker;
- Het lesgedeelte en het werkplekgedeelte vormen samen een voltijdse overeenkomst van minimaal 28 uur/week en maximum de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur in de onderneming;
- Je krijgt, gemiddeld op jaarbasis, minder dan 20 uur per week opleiding op de werkplek;
- De duur van de opleiding hangt af van het aan te leren beroep en bedraagt meestal 1 tot 3 jaar;
- Het opleidingsplan (verplichte bijlage) legt vast welke vaardigheden je moet verwerven op de werkplek en welke tijdens de lessen;
- Je ontvangt geen loon of leervergoeding en je bouwt dus geen socialezekerheidsrechten op.

Bij deze overeenkomst krijg je dus geen vergoeding. Niet eerlijk vinden wij. We blijven ons dan ook inzetten voor een systeem waarbij je altijd een vergoeding krijgt voor je uren op de werkplek, ongeacht het aantal.

Overeenkomst alternerende opleiding (OAO)

.....

- Is een overeenkomst (van bepaalde duur) tussen de leerling, de onderneming en de opleidingsverstrekker;
- Het lesgedeelte en het werkplekgedeelte vormen samen een voltijdse overeenkomst;
- Het opleidingsplan (verplichte bijlage) legt vast welke vaardigheden je moet verwerven op de werkplek en welke tijdens de lessen;

- De arbeidsduur (inclusief de lessen op school) is gelijk aan de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur in de onderneming;
- Je krijgt minstens 20u/week opleiding op de werkplek;
- Het hoofddoel is een beroep aanleren;
- Daarom krijg je geen loon maar een leervergoeding van maximaal 674,50 euro per maand;
- Je bouwt een aantal socialezekerheidsrechten op.

Deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA)

.....

De deeltijdse arbeidsovereenkomst wordt afgesloten tussen de leerling en het bedrijf. Hiervoor gelden volgende regels:

- Een DA kan enkel in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO);
- De DA omvat enkel het werkplekgedeelte van de opleiding (minder dan 20u/week);
- Je hebt een werkplek in een onderneming in de non profitsector met loonkostverlaging “Sociale Maribel”) of je bent in leertijd bij Syntra: meer dan 20u/week mogelijk;
- Een DA is ook mogelijk als je een opleiding volgt in een niet-duale studierichting in het DBSO en je minder dan 20 uur per week opleiding op de werkplek krijgt;
- Je loon is afhankelijk van de sector waarin je werkt;
- Je bouwt socialezekerheidsrechten op.

DE LEERVERGOEDING

De stageovereenkomst alternerende opleiding geeft geen recht op een leervergoeding.

Met een overeenkomst alternerende opleiding (OAO) bedraagt je leervergoeding per maand:

- 1 **567,50 euro** tijdens je eerste opleidingsjaar, als je nog geen getuigschrift hebt van de tweede graad van het secundair onderwijs
- 2 **625,60 euro**
 - het eerste opleidingsjaar als je een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs hebt of
 - als je je eerste jaar van je duale opleiding hebt gehaald
- 3 **674,50 euro**
 - als je een studiegetuigschrift van het eerste jaar van de derde graad of
 - twee opleidingsjaren van een duale opleiding hebt behaald of
 - de kwalificatiefase van het buitengewoon secundair onderwijs (OV3) hebt behaald

Als je een deeltijdse arbeidsovereenkomst hebt, ontvang je een loon. De hoogte hiervan hangt af van de cao in de sector. Als je wil weten hoeveel je verdient in een bepaalde sector, neem contact op met ons.

JE RECHTEN OP PENSIOEN EN WERKLOOSHEIDSUITKERING

Met een stageovereenkomst alternerende opleiding bouw je geen sociale rechten op.

Met een **overeenkomst alternerende opleiding** en met een **deeltijdse arbeidsovereenkomst** doe je dat wel:

- Bij de pensioenberekening telt de duur van de overeenkomst mee vanaf januari van het jaar waarin je 19 jaar wordt;
- Bij de beroepsinschakelingstijd wordt de duur van de overeenkomst afgetrokken: volledig indien je een beroepskwalificatie hebt behaald, voor de helft indien niet;
- Tijdelijke werkloosheid: je hebt net als de andere werknemers recht op een vergoeding, in jouw geval, overbruggingsuitkeringen.

Wil je meer info over de voorwaarden voor een werkloosheidsuitkering?
Geef ons een seintje!

EEN STUDENTENJOB ERBIJ

Voor de leerlingen in het duaal leren zijn er speciale regels voor studentenjobs, afhankelijk van je leeftijd.

Je bent jonger dan 18 jaar

.....

Een studentenjob is mogelijk:

- In de periode waarin je overeenkomst is geschorst vanwege onbetaald verlof;
- In de periode dat je geen lopende overeenkomst hebt;
- Voor de overblijvende uren als je nog geen 38 uur per week opleiding krijgt in het geval van een deeltijdse arbeidsovereenkomst;
- Wanneer het bij een andere werkgever is dan die waar je je praktijk volgt;
- Wanneer je geen werkloosheids- of inschakelingsuitkering ontvangt.

Je bent ouder dan 18 jaar

.....

Een studentenjob is mogelijk:

- de dagen waarop je geen les moet volgen op school of op je werkplek moet zijn
- ook als je al 38 uur per week opleiding krijgt
- wanneer het bij een andere werkgever is dan die waar je je praktijk volgt
- wanneer je geen werkloosheids- of inschakelingsuitkering ontvangt

VAKANTIE

Je hebt vrij in alle schoolvakanties (herfst-, kerst-, krokus-, paas- en zomervakantie) wanneer je

- deeltijds beroepssecundair onderwijs volgt
- in de leertijd (sommige opleidingen via Syntra) bent
- in de kwalificatiefase of integratiefase van het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3 zit
- in het eerste of tweede leerjaar van de derde graad van het voltijds secundair onderwijs zit

Je hebt recht op 6 schoolvakantieweken wanneer je

- een duale opleiding secundair na secundair (Se-n-Se) volgt
- in het derde leerjaar van de derde graad van het voltijds secundair onderwijs zit

UITZONDERING

Het is mogelijk om hiervan af te wijken als alle betrokken partijen akkoord gaan.

Het moet dan wel gaan om een aanwijsbaar leerproces. Men mag je niet inzetten enkel om bij te springen in een drukke periode. Je moet deze extra

opleidingsdagen recupereren op de dagen dat je opleiding in de onderneming volgt, niet wanneer je naar school moet.

De afwijking moet altijd worden vastgelegd in een bijlage bij de overeenkomst. Een structurele afwijking op sectorniveau is mogelijk, maar enkel met goedkeuring van de Vlaamse regering. Die afwijking geldt dan voor alle leerlingen in de desbetreffende opleiding. Ook deze dagen moeten zij recupereren op het moment dat ze in de onderneming moeten zijn.

Betaalde vakantiedagen

.....

Als leerling met een overeenkomst alternerende opleiding bouw je net zoals gewone werknemers, recht op betaalde vakantiedagen op. Je moet deze opnemen tijdens de schoolvakanties. Je mag ze ook opnemen tijdens de lesweken op dagen van collectieve sluiting van de onderneming wegens jaarlijkse vakantie.

.....

Privésector

Je bouwt recht op betaalde vakantie op door te werken: het **vakantiedienstjaar**. Het jaar daarna, in het **vakantiejaar**, mag je ze opnemen. Niet alleen de dagen in de onderneming tellen, ook de dagen dat je op school zat. Maar onbetaalde vakantiedagen tijdens de schoolvakantie tellen niet mee. Dus zal je recht zal hebben op (iets) minder dan de 20 dagen die je krijgt, bij een volledig gepresteerd jaar.

Leerling-arbeider

.....

Ben je een leerling-arbeider dan betaalt je vakantiefonds het vakantiegeld, of de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie. Je moet aangeven wanneer je je betaalde vakantiedagen opneemt. Op die dagen moet de werkgever je geen leervergoeding betalen.

Leerling-bediende

.....

Voor een leerling-bediende moet de werkgever het vakantiegeld betalen.

Publieke sector

.....

Leerlingen hebben recht op dezelfde regeling als deze voor het contractueel personeel. Al naar gelang de overheidsdienst waarvoor je werkt, zal je vakantie-rechten opbouwen in het vakantiedienstjaar of in het huidige kalenderjaar.

Ook bij de overheidsdiensten is de opgebouwde vakantie iets minder dan 20 dagen.

GROEIPAKKET

Het 'Groeipakket' is sinds januari 2019 de nieuwe naam voor de kinderbijslag. De leervergoeding op basis van een overeenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst, heeft geen invloed op je recht op Groeipakket. Ook niet wanneer je je duaal leertraject combineert met een studentenjob.

IN GEVAL VAN ZIEKTE OF ONGEVAL

Breng meteen je leer-werkplek op de hoogte en lever een doktersbriefje in volgens de afspraken in het arbeidsreglement.

Je moet ook de school verwittigen met een briefje van je ouders of van jezelf (als je meerderjarig bent) of dien een doktersbriefje in, volgens het school- of centrumreglement.

Misschien heb je recht op doorbetaling van je leervergoeding, de 'gewaARBorgde leervergoeding'.

Voor een leerling-arbeider

.....

Als je minder dan een maand in dienst bent van de onderneming heb je geen recht op gewaarborgde leervergoeding.

Na meer dan een maand in dienst, wel:

- Van de 1ste tot en met de 7e kalenderdag: 100% van je leervergoeding
- Van de 8ste tot en met de 14de kalenderdag: 85,88% van je leervergoeding
- Van de 15de tot en met de 30ste kalenderdag: 25,88% van je leervergoeding

Voor een leerling-bediende

.....

Je hebt altijd recht op 100% gewaarborgde leervergoeding tijdens de eerste 30 kalenderdagen van afwezigheid door ziekte of ongeval.

Arbeidsongeval of beroepsziekte

.....

Bij een arbeidsongeval of een beroepsziekte, heb je geen recht op gewaarborgde leervergoeding. Je valt terug op de arbeidsongevallenverzekering van je onderneming of, ingeval van beroepsziekte, bij Fedris.

Recht op ziekte-uitkering door de mutualiteit

.....

Met een overeenkomst van alternerende opleiding bouw je rechten op voor de sociale zekerheid, dus ook voor ziekte na de periode van gewaarborgde leervergoeding.

Om recht te hebben moet je:

- een wachtijd doorlopen of daarvan vrijgesteld zijn
- je aansluiten bij een ziekenfonds

Om recht te hebben op een ziekte-uitkering moet je 180 dagen gewerkt hebben in de 12 voorgaande maanden. Voor een moederschapsuitkering moet je 120 dagen gewerkt hebben in de 6 voorgaande maanden.

Volgende dagen tellen mee en worden gezien als ‘gewerkte dagen’:

- de dagen bij de lesgever
- de dagen van opleiding op de werkplek
- betaalde vakantiedagen
- ziektedagen met gewaarborgd loon

Je kan een vrijstelling van wachttijd krijgen op basis van studies. Je moet dan minstens het 1ste jaar van de 2e graad KSO, TSO of BSO afgerond hebben en binnen de 13 maanden, na je uitschrijving uit het voltijds secundair onderwijs, in een duale opleiding gestapt zijn.

AANSLUITING BIJ EEN ZIEKENFONDS

Tot 31 december van het jaar waarin je 18 wordt, bouw je enkel rechten op voor een ziekte-uitkering.

Voor bijvoorbeeld de terugbetaling van doktersbezoeken, sta je nog op het ziekenfonds van je ouders.

Je regelt best je eigen aansluiting in volgende gevallen:

- je bent leerling-arbeider en vermoedelijk langer dan 14 dagen ziek of arbeidsongeschikt door een privé-ongeval
- je bent leerling-bediende en vermoedelijk langer dan 30 dagen ziek of arbeidsongeschikt door een privé-ongeval
- je hebt al minstens een jaar een overeenkomst alternerende opleiding
- je bent vrijgesteld van wachttijd

Schrijf je in bij het ziekenfonds van je ouders!

Vanaf 1 januari van het jaar waarin je 19 wordt, bouw je zowel rechten op voor een ziekte-uitkering als voor de terugbetaling van doktersbezoeken en medicijnen. Je bent dan verplicht je zelf in te schrijven bij een ziekenfonds. Vermeld er zeker bij dat je een overeenkomst alternerende opleiding hebt.

KLAAR MET JE OPLEIDING

Schrijf je meteen in bij de VDAB zodat je beroepsinschakelingstijd kan beginnen.

De beroepsinschakelingstijd is de periode van 310 dagen waarin je aantoont dat je gerichte stappen zet om snel een job te vinden. De VDAB controleert je zoekinspanningen. Als de VDAB oordeelt dat deze voldoende zijn, heb je recht op een inschakelingsuitkering als je aan de voorwaarden voldoet.

Na een overeenkomst alternerende opleiding, heb je onder de volgende voorwaarden al meteen recht op een inschakelingsuitkering:

- je bent niet meer leerplichtig (= leerplichtig tot je 18^e verjaardag ofwel tot 30 juni van het jaar waarin je 18 wordt als je verjaardag na 30 juni valt) en
- je bent jonger dan 25 jaar op het moment dat je de inschakelingsuitkering aanvraagt en
- je hebt je alternerende opleiding succesvol afgerond

Maak je de opleiding niet af, dan heb je geen recht op een inschakelingsuitkering. Je moet dan eerst de volledige beroepsinschakelingstijd doorlopen. Heb je je opleiding wel afgemaakt maar niet succesvol, dan wordt je beroepsinschakelingstijd verkort tot minimaal 155 dagen.

Ben je jonger dan 21 jaar wanneer je een inschakelingsuitkering aanvraagt, dan moet je daarnaast ook een diploma, getuigschrift of attest hebben behaald dat recht geeft. Wil je weten welke? Neem zeker contact op met ons!

ABVV
jongeren

DE STARTBONUS

De startbonus is een premie voor jongeren die geslaagd zijn voor een opleidingsjaar in het alternerend leren:

- je woont officieel in het Vlaams Gewest.
- je bent geslaagd voor het schooljaar waarvoor je de startbonus aanvraagt en kreeg minstens 3 maanden opleiding bij één of meerdere werkgevers. Voor de startbonus loopt een schooljaar altijd van 1 september tot en met 31 augustus
- je bent jonger dan 18 jaar op 1 september van het schooljaar waarvoor je de startbonus voor het eerst aanvraagt, als jij of je werkgever eerder al een bonus kreeg mag je ouder zijn dan 18 jaar
- je moet de startbonus aanvragen ten laatste op 31 december, als je je aanvraag te laat indient kom je niet meer in aanmerking voor een startbonus voor dat opleidingsjaar
- de startbonus bedraagt:
 - 500 euro in het 1ste en het 2de opleidingsjaar
 - 750 euro in het 3de opleidingsjaar
 - je kan de premie maximaal 3 keer krijgen, voor een totaal van 1.750 euro.

De startbonus wordt op 1 september 2023 afgeschaft en vervangen door de premie 'kwalificerend werkplekleren.'

ERASMUS DUAAL

In een aantal van de duale richtingen kan je twee weken op werkstage in het buitenland via een toelage van Erasmus Duaal.

Meer weten? Bij ons kan je terecht voor alle info!

NOG VRAGEN?

Onze jongerenmedewerkers geven het antwoord op al je vragen over studentenjobs, stages, studietoelages, opleidingen en solliciteren.

Daarbij organiseren we hierover schoolverlaterslessen in de laatste klassen van het secundair en hoger onderwijs.

Meer informatie vind je terug in onze gratis brochures en op onze website www.abvv-jongeren.be. Daar kan je je ook inschrijven voor onze digitale nieuwsbrief. Vanaf je 15e jaar word je als scholier of student gratis lid en kan je altijd op ons rekenen.

HEB JE VRAGEN? WIL JE LID WORDEN? NEEM CONTACT MET ONS OP!

9300	Aalst	Houtmarkt 1	053 72 78 13
2018	Antwerpen	Ommeganckstraat 35	03 220 66 92
8000	Brugge	Zilverstraat 43	050 44 10 10
1060	Brussel	Zwedenstraat 45	02 552 03 63
9200	Dendermonde	Dijkstraat 59	052 25 92 82
9000	Gent	Vrijdagmarkt 9	09 265 52 13
3500	Hasselt	Gouverneur Roppesingel 55	011 28 71 41
8500	Kortrijk	Conservatoriumplein 9	056 26 82 00
3000	Leuven	Maria Theresiastraat 119	016 22 22 05
2800	Mechelen	Zakstraat 16	015 29 90 66
8400	Oostende	J. Peurquaetstraat 27	059 55 60 50
8800	Roeselare	Mariastraat 22	051 26 41 00
9600	Ronse	Stationsstraat 21	055 33 90 15
9100	Sint-Niklaas	Vermorgenstraat 9	03 760 04 30
2300	Turnhout	Grote Markt 48	014 40 03 11

De bedragen gelden vanaf december 2022. Deze kunnen in de toekomst wijzigen door indexering.

Check voor de meeste recente info www.abvv-jongeren.be.

Dit is een uitgave van ABVV Jongeren / januari 2023 - Eindredactie: Hilde Dumortier

Vormgeving: www.postvorm.be - Druk: New Goff - VU: Caroline Copers, Hoogstraat 42, 1000 Brussel